

1903-10-20

SENDER

Jens Ferdinand Willumsen

RECIPIENT

Oscar Matthiesen

FACTS

Document type:
Letter

Language:
Dansk

Sender's location:
Paris (Frankrig)

Recipient's location:
Charlottenlund (Danmark)

Mentioned people:
Harald Bing
Den Frie Udstilling
P.S. Krøyer
Jacob Lachmann
Johan Rohde
Edith Willumsen
Asa (Zöylner) Rohde

Archive:
J.F. Willumsens Museum
Arkivkasse: A/II/4 - M

TRANSCRIPTION

50 Avenue de Saxe. Paris.

20 Okt 1903

Kære Matis

Jeg har haft en travl Periode i den sidste Tid, derfor har jeg ikke faaet Tid til at skrive før til Dig. Jeg har maattet staa paa Pinde for Vejr og Vind, thi jeg har haft en Del Studier at gøre ude. Og da man paa denne Aarstid ikke ved hvad slags Vejr det vil blive i næste Time; kan det være et ret iriterende Slags Arbejde.

Jeg har endnu et Solskins Studie af en lille Pige at gøre færdigt; det kniber med at faa en Times Solskin nu. Og saa har jeg et Par indendørs Studier, ogsaa med Sol, endnu at gøre; men saa er jeg ogsaa færdig.

Det har været en haard Tørn. Det var imidlertid nødvendigt at gøre al Forarbejde, thi da jeg begyndte at male, saa jeg straks, hvor uøvet jeg var med at male med Olie, og hvor lidt jeg i Virkeligheden kjendte til Naturen og til Menneskes Udseende i Naturen, og der var intet andet at gøre end at spørge og spørge. Og jeg tror at jeg har faaet gode Svar og er bleven meget klogere. Der er kommen mere Menneske i mine Figurer og de staaar friere i mellem sine Omgivelser end jeg før har evnet at gøre; andre vil neppe synes det samme; jeg har lagt Mærke til at hver Gang jeg har gjort Fremskridt, har man kaldt det for en Tilbagegang.

Blot Lachmann ikke bliver vred. Jeg lovede ham Billederne til midt i Sommer, og det bliver Jul inden han faar dem. Fortjenesten bliver da kun halv saa stor, eller rettede der bliver slet ingen, da jeg lever alt op. naturligvis 5000 Kr ÷ 1200 Kr til Juliette giver ikke meget Overskud. Det er meget dyrt at arbejde. Maaske kan jeg sælge nogle af Studierne. Men ogsaa kun "maaske". Jeg kan jo ikke stille mig i Rang med visse Modister.

Illustreret Tidende modtog jeg og saa den med megen Interesse. Det var en virkelig smuk Artikkel, og Dine Arbejder saa godt ud deri. Jeg kan i alt dele Mandens Udtalelser. Dine Rytterbilleder Reliefferne har mest min Sympati. De er livfulde og smukke i Grupperingen. Men alle vi malende magter nu meget bedre at modellere, fordi det er betydeligt simplere i Teknikken, der er kun én Ting; Formen, den giver alt. I Maleriet har vi først Illusionen af en Form der ikke eksisterer,

dernæst Farven, dernæst Stofgivningen og Belysningen. At faa alle disse Ting til at falde sammen til en Helhed er selvfølgelig vanskeligere og saa er Maleteknikken igjen meget vanskeligere end Modelteknikken, for der er i Grunden ingen vanskelighed at overvinde.

Om der skulle komme noget ud af Artiklen? Det tror jeg ikke. I Danmark

kommer der aldrig noget ud af noget. Der er ingen Udvikling. Den ene Ting afføder ikke den anden. Man staar nemlig ikke ude i Kamplinien, ikke i Civilisationens fremmeligste Række, hvor man ikke kan kigge til højre og venstre og se efter hvad andre i lignende Kasus vilde gøre. I Danmark har man kun at følge hvad de store fremmelige Naboer har været tvungne af Forholdene til at opfinde, og Danmark kigger ud og maa gentage fordi det ligger saa tæt op af de Store og fordi der er ingen anden Ting at gøre. Du vil se det gaar igjennem alt Praktik og ogsaa i Kunsten. Enhver Opfindelse i Kunstens Fremstillingsmaader er en Forbedring af en foregaaende Arbejdsmetode. Og da denne Bevægelse fremad er som en Kæde der er sammenhængende, maa de der sidder i Danmark, hvis de prøver paa at opfinde, opfinde det samme som de i Frankrig allerede har opfundet. Og opfinder de ulykkeligvis ikke det samme, da vil Fremskridts Bevægelsen ikke gaa parallelt med den der foregaar i de Store Lande. Og da et lille Land ved Siden af et stort Land altid maa følge det Store, saa visner Bevægelsen bort; uden med mindre det lille Land har Evnen til at vokse sig stort.

Saadan noget tror jeg nu ikke Danmark evner!
Det kan ikke blive andet end en Halvø og to Øer.

Aldrig har jeg faaet nogen Efterbestilling da jeg lavede Gravmonumentet eller byggede "den Frie", jeg var dog saa vis paa at da de havde gjort Lykke, at der kom en Mand med en lille bitte Gravsten eller en lille bitte Villa; Det nytter ikke at vise at man har Evner og har Mulighed.

Portrætmaler min Far, bliv det. Forfængelige er de alle. Snart skal de males enkeltvis eller som Borgerrepræsentanter, der siger alle: at aldrig er der bleven lavet saadan en Klodshans Karikatur af dem som dengang Krøyer malede dem af som Dit eller Dat, men 14 Dage efter saa finder de paa ny Lejlighed til at blive malede af som Børsbaroner. Hvem Fanden bryder sig om at Du har gjort Dig dygtig i at male Fresco.

Edith, som hilser Jer begge meget, har solgt sin første Figur (den af mig paa Studietur), til min Ven Harald Bing for 300 frs og fik Haabet om at sælge en anden paabegyndt (ikke af mig) som han saa. Du kan forstaa at det morer hende. Men hun er ogsaa rigtig flink, naturligvis uøvet; det gaar nok snart over.

Elever har jeg ingen faaet af, trods at jeg har skrevet i Danske norske svenske og finske Blade. Saa jeg er ikke videre godt i Gang i den Henseende.

Fortæl mig lidt om hvorledes det gaar med Oliemalingen. Finder Du ikke

at det alligevel er noget

unaturligt Skidt efter at Du har haft med Fresco at gøre, trods Petroleum og glat Lærred. Vandfarven, som jeg har haft meget med at gøre er analog med Fresco, og da jeg kom til Olien i gjen, syntes jeg at det var noget Ælte uden alle Muligheder at faa Bugt med.

Nu ogsaa mange Hilser fra mig til Jer begge og haaber rigtig inderligt at i snart maa blive fri for al den Sygdom.

Din hengivne

J.F.Willumsen

Gamle Johan Rohde har giftet sig med en Asa Zöylner. Jeg fik to tørre Kort nu. Hvem er hun?

OMTALTE VÆRKER

- Edith Willumsen: *J.F. Willumsen på Studietur i Bjergene* (1903) Olie, 47 x 17 cm. J.F. Willumsens Museum, G.S. 1970. J.F. Willumsen: *Forældrenes Gravmonument* (1900). Granit, 288 x 149 x 82 cm. Vester Kirkegaard, København. J.F. Willumsens maleriserie: *Moder og datter i tre alderstrin* (1904) Olie på træ. Privateje

0.25

4

Hr Oscar Matthiesen

Kunstmaler

Charlottenlund

Danemark

J. F. Willemaen
59 avenue de la Gare
Louvain

M-4-AE

180

Blot Lachmann ikke bliver
vred. Jeg lovede ham Billeder
re til midt i Sommer, og
det bliver Jul inden han
faar dem. Fortjenesten bliver
da kun halv saa stor, eller
rettede der bliver slet ingen
da jeg lever alt op. naturligvis
5000 kr ÷ 1200 kr til Juliette
giver ikke meget Overskud.
Det er meget dyrt at arbejde.
Maaske kan jeg sælge nogle
af Studierne. Men ogsaa kun
"Maaske". Jeg kan jo ikke
"stille mig i Rang med visse
Modister.

A II. 4-M

59 avenue de Saxe. Paris.

20 Okt 1903.

Kære Matis.

Jeg har haft en travl
Periode i den sidste Tid,
derfor har jeg ikke faaet
Tid til at skrive for til
Dig. Jeg har maattet
staa paa Tinde for Vejr
og Vind, thi jeg har haft
en Del Studier at gøre
ude. Og da man paa denne
Aarstid ikke ved hvad Skag
Vejr det vil blive i næste
Time, kan det være ret
ret irriterende Sags Arbejde.

Jeg har endnu et Solskins
Studie af en lille Tige at
gøre færdigt; det kniber med
at faa en Times Solskin
nu. Og saa har jeg et Par
indendørs Studier, ogsaa med
Sol, endnu at gøre; men
saa er jeg ogsaa færdig.
Det har været en haard Tøm.
Det var imidlertid nødvendigt
at gøre al det Forarbejde,
thi da jeg begynte at male,
saa jeg straks, hvor uovet
jeg var med at male med
Olie, og hvor lidt jeg i Virke-
ligheden kjendte til Naturens
og til Menneskes Udseende
i Naturen, og der var intet
andet at gøre end at spørge
og spørge. Og jeg tror
at jeg har faaet gode Svær
og er bleven meget klogere.
Der er kommen mere Men-
neske i mine Figurer og
de staar friere i mellem
sine Omgivelser end jeg
før har evnet at gøre;
Andre vil neppe synes det
samme; jeg har lagt Mærke
til at hver Gang jeg har
gjort Fremskridt, har man
kaldt det for en Tilbagegang.

i Kunstens Fremstillingsmaade. Illustreret Tidende modtog
 er en Forbedring af en foregaaende ^{den med} jeg og saa megen Interesse.
 Arbejdsmetode. Og da denne Det var en virkelig smuk
 Bevægelse fremad er som en Artikel, og Dine Arbejder
 Kæde der er sammenhængende saa godt ud deri. Jeg
 de, maa de der sidder i Danmark kan i alt dele Mandens
 mark, hvis de prøver paa at Udtalelser. Dine Rytterbil-
 opfinde, opfinde det samme leder ^{reliefferne} har mest min Sympati.
 som de i Frankrig allerede De er livfulde og smukke i
 har opfundet. Og opfinder Grupperingen. Men alle vi
 de ulykkeligvis ^{ikke} det samme, da malende magter nu meget
 vil, ^{fremkaldt} Bevægelsen ikke gaa parallelt bedre at modellere, fordi det
 med den der foregaar i de store er betydeligt ~~mere~~ simplere i
 Lande. Og da et lille Land ved Teknikken, der er kun en
 Siden af et stort Land altid maa Ting; Formen, den gives alt.
 følge det store, saa visnes Bevægelsen I Maleriet har vi først Illusionen
 bort, uden med mindre det lille af en Form der ikke eksisterer,
 Land har Løven til at boks sig stort

dermest Farven, demest ~~der~~ ^{ikke} i Kamplinien, ~~hvor~~
~~den~~ Stoffgivingen og Belys- ^{ikke} i Civilisationens fremmelig-
ningen. At faa alle disse ste Række, hvor man ikke
ting til at falde sammen kan kigge til højre og venstre
til en Helhed er selvfølgelig og se efter hvad andre i
vanokeligere og saa er Maletek- lignende Kasus vilde gøre.
nikken igjen meget vanokeligere I Danmark har man kun
end Modelerteknikken, for der at følge hvad de store frem-
er i Grunden ingen ^{vanokelighed} at overvinde melige Naboer har været
Om der skulle komme noget tvungne af Forholdene til at
ud af Artiklen? Det tror opfinde, og Danmark ligger
jeg ikke. I Danmark kom ud og maa gøre ^{gentage} det samme
mer der aldrig noget ud af fordi det ligger saa tæt op af
Noget. Der er ingen Udvikling. ^{og fordi der er ingen anden ting} at gøre
Den ene Ting afføder ikke den de Store. Du vil se det gaar
anden. Man ~~er~~ staar nemlig igjennem alt Praktisk og ogsaa
i Kunsten. Enhver Opfindelse

unaturligt Skidt efter at
Du har haft med Fresco at
gøre, trods Petroleum og
glat Lærred. Vandfarven,
som jeg har haft meget med
at gøre er analogt med Fresco,
og da jeg kom til Olien i
gjen, syntes jeg at det var
noget ~~ikke~~ Altså uden alle
Muligheder at faa Bugt med.
Nu ogsaa mange Hilsener
fra mig til Jer begge og haaber
rigtig inderligt at i snart
maa blive fri for al den Sygdom.
Din hengieme
J.F. Willumsen

Gamle John Pihle har giftet sig med en Asa Døylner. Jeg fik to store kort
nu.
Hvem er hun?

A II. 4-M - REV D. 20. OKT. 1903

Saa dan Noget tror jeg nu
ikke Danmark evner!
Det kan ikke blive andet
end en Halv og to Fjer.
Aldrig har jeg faaet nogen
Efterbestilling da ~~to~~ jeg lavede
Gravmonumentet eller byggede
den Frie, jeg var dog saa vis
paa at da de havde gjort Lykke,
at der kom en Mand med en
lille bitte Gravsten eller en lille
bitte Villa; Det nytter ikke at
vise at man har Evner og har
Mulighed. Portræt maler min
Far, bliv det. Forfængelige
er de alle. Snart skal de males
enkeltvis eller som Borgerrepræ-
sentanter, de siger alle: at aldrig

er der bleven lavet saadan
en Klodzhans Karikatur af
dem som dengang Krøyer malede
dem af som Dit eller Dat, men
14 Dage efter saa finder de
paa ny Lejlighed til at blive
malede af som Børsbaroner.
Hvem Fanden bryder sig om at
Du har gjort Dig Dygtig i at
male Fresco.

Edith, som hilser Jer begge
meget, har solgt sin første
Figur (den af mig paa Studie-
tur) til min Ven Harald Bing.
for 300 kr og fik Haabet om at
sælge en anden paabegyndt (ikke

af mig) som han saa. Du
kan forstaa at det maa
kende. Men hun er ogsaa
rigtig flink, naturligvis røvet,
det gaar nok smart over.

I Elever har jeg ingen faaet
af, trods at jeg har skrevet
i Danske Norske svenske og
finske Blade. Saa jeg er
ikke videre godt i Gang i
den Henseende.

Fortæl mig lidt om hvor-
ledes det gaar med Olie-
malingen. Finder Du ikke
at det alligevel er noget